

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskernes Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

ÅRSSKRIFT

FOR

FORENINGEN ANKERHUS

1959

UDGIVET AF
FORENINGEN ANKERHUS

ÅRSSKRIFT

FRA ANKERHUS 1959

.

ÅRET 1959

Ved Folmer Dam

Det snart forløbne år har her på Ankerhus bekræftet fremgangslinjens stabilitet. Det samlede elevtal har været højere end nogensinde før, og alligevel har mange, der ønskede optagelse, måttet afvises. For husholdningsseminariets vedkommende har dette været særlig tydeligt og medført, at vi allerede i august havde fuldt hus på det 2-årige kursus fra maj 1960. Såvel på dette som på skolens øvrige kursus er det den til rådighed værende arbejdsplads, der begrænser elevtallet, og vi længes derfor meget efter at realisere det nybyggeri, som skal give os aluerum både i undervisningen og i skolelivet iøvrigt. Den projekterede 2-etagers rødstensbygning skal ligge lidt nordøst for »teknisk afdeling«, men forbindes med denne ved en glaskorridor og rumme et auditorium, en moderne lejlighed og et kælderlokale beregnet særlig på undervisningen i boliglære og indkøbslære, 12 gode eneværelser til elever, en opholdsstue og en pergola. I forbindelse med dette byggeri er det tanken at sanere de grimme og upraktiske bagarealer med brændselsskur, cyklestald og oplagsplads umiddelbart vest for parkeringspladsen således, at vejen bagom seminariets hovedbygning føres igennem til Udbyhøjvej, som jo løber ud til hovedvejen vest for »regensen«, medens garager, brændselslager og redskabsrum m. v. nyopføres nord for denne vej. Ved bagvejens udmunding i Udbyhøjvej bliver der muligvis opført en kommunal transformatorstation, som sikkert ikke vil komme til at skæmme billedet.

Til dette projekt har vi skaffet de fornødne midler. Vi venter kun på materialebevilling fra boligministeriet og håber, vi ikke kommer til at vente alt for længe, men kan komme i gang i løbet af vinteren.

Når uddannelsens rammer således bliver helt i orden — forsåvidt som de nogensinde kan blive *det* — skulle vel heller ikke den 3-årige uddannelse lade vente længe på sig. Det er mit indtryk, at man fra næsten alle interesserede kredse ser med velvilje på udvidelsen, og at der nu snart vil ske noget i sagen. »Foreningen af husholdningsskoler« har til undervisningsministeriet fremsendt forslag om et særligt forberedelseskursus for elever, der ikke har realeksamen, og et sådant kursus er naturligvis også helt nødvendigt, hvis husholdningsseminarierne skal bevare de meget værdifulde elever, som ikke har nogen eksamen. Og hvad lærerkræfter til den fremtidige udvidede uddannelse angår, vil det nu foreliggende konkrete forslag om en fællesnordisk, akademisk husholdningsuddannelse sikkert kunne få stor betydning, ikke mindst for den fornyelse af husholdningsundervisningen som helhed, der er en ubønhørlig konsekvens af udviklingen på husholdningens områder.

At vi på Ankerhus allerede er langt inde i en sådan fornyelse, har jeg tidligere nævnt, og den drejer sig ikke blot om de teoretiske, men måske nok så meget om de praktiske fag, hvor nye arbejdsformer, nye metoder og nye varer simpelthen kræver en gradvis omlægning i takt med udviklingen. Det vil her føre for vidt at redegøre for denne omlægning, men den gennemføres naturligvis på grundlag af den husholdnings- og forbrugerforskning, som foregår på Statens Husholdningsråd, dets nordiske søsterinstitutioner og på en lang række andre forsøgslaboratorier her og i udlandet, Uden dette grundlag ville arbejdet med at holde den faglige undervisning på højde med tidens krav ikke have megen udsigt til at lykkes.

Vi dimitterede 49 nye husholdningslærerinder, deraf 6 norske, ved den traditionelle festlighed i marts. Som sædvanlig havde alle, der ønskede det, fået stilling, og der har

stadig været en vis knaphed på husholdningslærerinder, særlig på kostskolerne. Denne knaphed er dog intet imod mangelen på såvel husholdnings- som skolekøkkenlærerinder i Norge og Sverige, hvor man til husholdningsundervisningen har set sig nødsaget til at bruge også helt uuddannede folk. Som følge af denne mangel på uddannet arbejdskraft har ikke så få danske husholdningslærerinder fundet arbejde i søsterlandene og har der gjort god fyldest — en Ankerhusuddannet, men norsk gift Sorøpige, fru Bodil Nagell, f. Hoffmeyer, er således formand for Oslosektionen af den norske husholdningslærerindeforening — men mange kan vi jo ikke undvære. Dette forhold danner baggrunden for den beslutning, bestyrelsen for husholdningsseminariet Ankerhus har truffet om på hvert hold at optage i det mindste 2-3 norske og/eller svenske elever, som iøvrigt er et værdifuldt indslag i flokken. Vi har dog kun 3 norske piger i 2den og ingen i 1ste klasse, men regner med til maj at kunne optage i det mindste 3.

Det nye skoleår begyndte vi med 52 elever i 2den og 55 i 1ste kl. 3 af de sidste har dog siden opgivet studiet. Så mange kan vi ikke have boende på seminariet, så vi har måttet leje 22 værelser i byen. Heldigvis har det ret omfattende nybyggeri i kvarteret omkring Slagelsevej givet mulighed for at få gode værelser med moderne bekvemmeligheder ikke alt for langt fra skolen, men det er en for seminariet ret dyr foranstaltning, da vi af principielle grunde ikke kræver højere betaling af de elever, der bor i byen, end af de, som bor på skolen. Helst ser vi af hensyn til hjemlivets betydning for eleverne, at de bor på skolen, og det ønsker langt de fleste selv, men de 12 nye værelser, nybyggeriet vil skaffe os, slår altså langt fra til.

På vort 3-mdr. kursus for viderekomne fra januar kunne vi ikke få plads til mere end 19 elever, og øvelsesskolen har nu i efteråret 14 ganske unge piger. Dertil kommer, at vi i sommer havde en aftenskoleklasse med 16 piger, og at vi nu i efteråret har to »drengehold« med henholdsvis 21 og 17 deltagere, deriblandt en lektor ved Sorø Akademi,

et kursus i moderne husførelse med 12 og 2 kursus i moderne tekniske hjælpemidler med ialt 27 deltagere. Vi har således i årets løb haft 93 kursusedtagere på vore aftenskolehold, og jeg finder anledning til at understrege, at seminariet nu som altid stiller lokaler med lys, varme, rengøring m. v. til rådighed for aftenskoleholdene, skønt det rettelig påhviler kommunen at gøre dette. Når *Magdalene Lauridsen* for nu mere end 30 år siden skabte præcedens for denne ordning, var det jo nok fordi hun ønskede at placere den dengang under udbygning værende undervisning uafhængigt af de lokale myndigheder, men hun betragtede fra første færd også disse kursus som en tjeneste, der ydes byens og egnens unge og deres hjem, og således har vi også siden set det fra seminariets side. Det er dog naturligvis også således, at vore elever i afgangsklassen ved disse kursus får lejlighed til som assistenter for lærerinden at gøre sig bekendt med tilrettelæggelsen af kursusplanen og til indøvelse af ungdomsundervisningens og husmodervejledningens særlige teknik. Aspiranterne skiftes til to og to at assistere ved de forskellige kursus, og vi har her gjort den erfaring, at denne assistenttjeneste er til gavn for såvel kursusedtagerne som for den ansvarshavende lærerinde, som naturligvis altid er til stede og forestår undervisningen. Ordningen er ganske analog med, hvad der praktiseres på københavnske husholdningsseminarier og forøvrigt i princippet også med folkeskoleseminarieelevernes praktikant-tjeneste.

Da husholdningsundervisningen i ungdoms- og aftenskolen, som hvert år har 20.000-30.000 elever, ganske overvejende varetages af eks. husholdningslærerinder, er det aldeles nødvendigt, at disse under deres uddannelse har lejlighed til at gennemgå en praktikantuddannelse som den ovennævnte. Dette er en samfundsinteresse af ikke helt ringe betydning, og det må håbes, at det ved udsendelse af en ny bekendtgørelse om husholdningslærerindeuddannelsen til sin tid også pålægges kommunerne at åbne adgang til sådan tjeneste ved de kommunale ungdoms- og

aftenskoler ligesom tilfældet nu er for børneklassernes vedkommende. I en mindre by som Sorø kan det imidlertid ske, at der, som tilfældet er i år, ikke kan samles deltagere nok til en kommunal ungdomsskole, og da et seminarium lige så lidt kan være afhængigt heraf som af kommunal velvilje iøvrigt, bør man nok overveje, om der ikke til husholdningsseminarierne kan knyttes en ungdomskostskole som øvelsesskole eller sørge for, at der på anden måde træffes en ordning, der sikrer både samfundets, seminarie-elevernes og de unges interesser på dette punkt.

Regenskøkkenet, som vi fik moderniseret i fjor, har i år stået sin prøve. Det fungerer udmærket, og vi har givet både 1ste års og 2det års elever lejlighed til her under eks. husholdningslærerinde frk. *Ingrid Larsens* ledelse — hun er nu husmor på regensen, har tidligere i en årrække været konsulent og nogle år økonoma på Ollerup gymnastikhøjskole — dels at sætte sig ind i et moderne institutionskøkkens funktion, dels en større husholdnings kostplanlægning og økonomi. Da det fra forskellig side har været antydnet, at ordningen med elevernes undervisning i regenskøkkenet kunne være truffet af hensyn til seminariets økonomi, vil jeg gerne præcisere, at dette ikke er tilfældet. Det er *altid* dyrere at bruge elever under ledelse af en lærerinde til som undervisning at udføre et arbejde, der ellers kunne udføres af professionelle. Dette gælder både køkkenarbejde, husligt arbejde, havearbejde o. a. praktisk arbejde, og når vi derfor i de senere år på Ankerhus har kunnet aflaste eleverne for meget af det praktiske rutinearbejde, de tidligere måtte varetage, skyldes det ikke økonomiske, men pædagogiske overvejelser. Undervisningen i de fleste praktiske fag må, for at være effektiv, foregå med *små* grupper, og da hver gruppe skal have *sin* lærerinde, bliver denne ordning nødvendigvis dyr.

»Teknisk afdeling« har nu fungeret i 3 år og vist sig af stor værdi for undervisningen i de tekniske fag. Vi har med tilfredshed konstateret, at industrien har bevaret sin interesse i demonstrationslokalet og vist den ved at stille

nye modeller af de tekniske hjælpemidler til rådighed ved deres fremkomst på markedet. Imidlertid har vi jo også i seminariets andre afdelinger efterhånden installeret maskiner og termiske apparater af enhver art, og dette inventar får vi ikke gratis fornyet. Tværtimod betyder vedligeholdelse og strømforbrug en betydelig årlig udgift — man skal ikke tro, man får arbejdslettelsen uden betaling.

Sammen med formanden for landbrugsministeriets produktivitetsudvalgs husholdningsudvalg, fru *Rigmor Pinstrup*, har jeg som repræsentant for foreningen af husholdningsskoler dannet et udvalg, der skulle søge en løsning på problemet om demonstrationslokalernes anvendelse i ungdomsundervisningens tjeneste. Dette arbejde har dels ført til en klaring af reglerne for ungdoms- og aftenskolens udnyttelse af demonstrationslokalerne som hjemlet i lovgivningen, og disse regler anføres andetsteds i dette skrift, dels til en bevilling fra undervisningsministeriet på 6.200 kr. til afholdelse af et instruktionskursus i netop demonstrationslokalernes benyttelse i ungdomsundervisningen, og dette kursus vil finde sted her på Ankerhus i første halvdel af april.

I denne forbindelse bør det nævnes, at jeg sammen med *Nedergaard*, *Nordahl Svendsen* og *Truelson* har deltaget i forhandlinger med henblik på etableringen af en akademisk, husholdningsteknisk uddannelse på fællesnordisk grundlag. Det er endnu for tidligt at udtale sig om det endelige resultat af dette arbejde, men den husholdningstekniske linje tænkes kun som en af fire akademiske linjer. De tre andre bliver en ernærings, en økonomisk og en tekstil linie. Det fællesnordiske udvalg vedr. en akademisk husholdningsuddannelse holdt sit afsluttende møde i Stockholm d. 17. okt., og jeg var der indbudt til at deltage i drøftelserne vedr. den husholdningstekniske linie. Da udvalgets indstilling til de kompetente myndigheder endnu ikke er offentliggjort, skal jeg ikke her komme ind på planerne i detaljer, men kun nævne, at uddannelsen, når den skal føre til husholdningskandidateksamen, forudsætter såvel

studentereksamen som husholdningslærerindeeksamen eller fuld skolekøkkenuddannelse, at den skal lægges på et videnskabeligt niveau, og at den skal vare $2\frac{1}{2}$ -4 år. Der er for mig ingen tvivl om, at planernes realisation vil bidrage mægtigt til at højne husholdningsfaget, til at befæste og forbedre dets anseelse og til at underbygge husholdningsundervisningen i alle dens led.

Iøvrigt går arbejdet og skolelivet sin stillfærdige og gode gang. År følger sig til år — selv har jeg snart 40 års virksomhed ved seminariet at se tilbage på — men ungdommen er stedse den samme, og sindet bag gerningen ændrer sig ikke. Der er noget opløftende og forjættende i at se de unge og de ældre mødes i fælles anstrengelse for at nå det bedst mulige resultat, og i befæstelsen og fornyelsen af skolens store traditioner deltager alle, elever som lærerpersonale og praktiske hjælpere. Vi erkender alle vort privilegium: at få og at give en uddannelse, som ikke blot har et interessant og nyttigt fagligt, men også et rigt almenmenneskeligt indhold. For den opgave, der således er os betroet, er vi alle, tror jeg, folket og folkestyret taknemlige. Men vi glemmer heller ikke, at de erhvervede goder må generhverves og forsvares gennem arbejdsindsatsen år efter år. Vor skoles grundlægger, den danske husholdningsbevægelses store pioner, *Magdalene Lauridsen*, forstod bedre end nogen anden dette. Utrættelig var hun på færde med nyt initiativ, nye landvindinger for oplysningsarbejdet, ny udvikling af allerede vundne resultater, og truedes sagen fra nogen side, da kæmpede hun som en løve. Vi har gået i en god skole hos hende.

Elevmødet

den 5.-6. september 1959

Atter i år skinnede solen og skabte således de ydre betingelser for et godt elevmøde. Man ankom lørdag eftermiddag og prøvede at finde sine holdkammerater, og stor var glæden, når det lykkedes. Det første man bemærkede ved ankomsten, var den nye indkørsel, som på grund af omlægningen og udvidelsen af hovedvej 1 var blevet flyttet. Det havde dog ikke, som man frygtede, ødelagt det indtryk af fredelig hygge, som kendetegner Ankerhus, og som vi alle holder af. Den gamle låge havde man heldigvis bibeholdt.

Aftensmåltidet foregik som sædvanlig i legestuen for forhenværende husholdningselever og i seminariekøkkenet for seminaristerne. Her blev man budt velkommen, og derefter gik snakken livligt med: »Kan du huske . . .«! Kl. 19,30 samledes alle på plænen foran Gl. Ankerhus, hvor de unge elever ved frk. Ramskovs hjælp opførte en fornøjelig lille sketch: »Pi'er vil prøv' no' nyt« (ang. husbestyrerinder), den er skrevet af Else Elbæks mor fru Katrine Andersen Gjøl — derefter optrådte i fin belysning »Prinsessen og Gangerpiltten«, som var uimodståelige.

Derfra gik man over i salen, hvor forstander Dam fremviste lysbilleder helt tilbage fra året 1902. På de ældste billeder genkendte man bl. a. mor Magda, Marence Tarp og frk. Lauridsen, sidstnævnte som lille pige. Herefter serveredes kaffe og the i auditoriet, og seminaristerne sluttede af med et smukt fakkeltog på pladsen foran hovedbygningen. De mange kulørte lamper, der var hængt op i træer og buske, fik det hele til at minde om en eventyrpark. Også mange vejfarende standsede op for at betragte dette festlige skue.

Søndag: Efter morgenmad mødtes mange i det strålende vejr på plænen for som sædvanlig at synge morgensangen der — og der blev tid til at gå gennem de gamle stuer, inden man mødtes til generalforsamling i auditoriet.

Lærer Nedergård blev valgt til dirigent. Frk. Lauridsen

aflagde beretning og indledte med at mindes læge fru Chalotte Dalmark, der var afgået ved døden. Fru Dalmark var et strålende menneske, som de, der på Ankerhus havde været hendes elever, ikke så let glemte.

Frk. Buckhøj fremlagde regnskabet. Medlemstallet var 1142.

Rådsformand frk. Ingefred Juul Andersen var på valg men blev genvalgt med akklamation, — også suppleanten frk. Anna Madsen, Struer, blev genvalgt.

Under eventuelt fortalte Folmer Dam om forandringer på og ved skolen. Først om Kongebroen, hvordan man skønt det var trist at se de gamle linde falde, dog havde opnået at skaffe lys, luft og udsyn. Desuden var Ankerhus blevet synligt for trafikanterne og således en smuk reklame i sig selv.

Endvidere var der givet tilsagn om lån til en ny bygning i to etager, som vil komme til at rumme elevværelser med indbyggede skabe og vaskerum, auditorier, byggelejlighed og tilflugtsrum. Man manglede blot materialebevilling for at kunne begynde byggeriet. Desuden tænker man på at ombygge sognekøkkenet, der i 1934 var hypermoderne, og at modernisere de nuværende elevværelser.

Der blev talt meget om oprettelsen af et husholdningsmuseum, og at det måske var en opgave for bestyrelsen at arbejde for dets virkeliggørelse. Man ville gerne placere det på Ankerhus' grund. Det første bidrag, et eksamensbevis fra 1905, blev givet af fru Jønson, som også lovede at give en gammel sukkertang, der var blevet brugt til at klippe kandis i stykker med.

Lærer Nedergaard fortalte lidt om det nye elektrodekøkken, som virker til alles tilfredshed.

Inden middagen gik mange en tur langs søen til Pedersborg kirkegård for at se fru Lauridsens grav, hvor der, som det tidligere er blevet vedtaget, var lagt blomster.

Middagen i salen: Det blev en virkelig hyggelig og dejlig ankerhusmiddag med taler og 5 sange. Efter stegen bød forstanderen velkommen til alle, jubilarer og ikke jubilarer

og sagde bl. a., at det gav en dejlig følelse af samhørighed, at så mange gamle og interesserede elever kom og hyggede sig på deres gamle skole. Der blev råbt hurra for de 5 ældste jubilarer, den ene 55 års og de fire 45 års.

Frk. Juul Andersen takkede på elevforeningens vegne for det dejlige elevmøde, og der blev råbt hurra for de 40 års og de 25 års. Een af de 25 års holdt tale og hyldede »Fætter Herman« (forstanderen).

En tak for elevmødet blev formet i vers:

»Alle gamle ankerhuspiger
fra alle nordens riger
strømmer til og siger:
Tak fordi igen i år
vi må komme og få en tår
æblemost, steg og rysteribs.
Alle traditionerne skal vi atter nyde,
tale og sang vil lyde,
og blomsterne vil pryde
vort gamle Ankerhus.
Vi vil høre nyt om skolen,
og jeg er sikker på, at solen
vil skinne,
vi vil gamle kammerater finde
og nyde det ude og inde
som aldrig nogensinde.
For at alt dette kan klappe
er jeg sikker på at rappe
hænder og fødder har slidt
for at kunne holde trit.
Tak vi derfor siger
til lærerne og piger
fra alle nordens riger.

I legestuen blev det også en god og munter middag. Ca. 100 tidligere elever var mødt, deriblandt fire 25 års jubilarer og en repræsentant fra 1920. Som sædvanlig nævnte frk. Lauridsen på sin rolige og stilfærdige måde hver enkelt af de tilstedeværende ved navn og fortalte noget pudsigt eller bemærkelsesværdigt fra hvert hold.

Kl. 15 samledes man i salen, hvor Folmer Dam på grund

af hede undskyldende indledte i skjorteærmer og fortalte, at det var 50 år siden, det første nordiske husholdningsmøde fandt sted. Frk. Henny Bjerre Rasmussen, tidligere assistent hos Folmer Dam, fortalte derefter klart og myndigt om sin 3 måneders studierejse i norden, først om Högvalla i Finland, hvor »Ankerhus« virkede som et trylleord og åbnede alle døre for hende. Derefter om Sverige, hvor man har indført »hemkundskab« som fag både i pige- og drengekoler. Svenskerne gør også forsøg med at bespise skolebørnene med dybfrostsmåretter. Turen sluttede i Norge, hvor Stabekk og Eidsvoll var målet for rejsen. Sidste by er forøvrigt venskabsby med Sorø.

Folmer Dam overtog igen talerstolen og talte om nødvendigheden af, at en praktisk uddannelse bør være obligatorisk forud for den husholdningsvidenskabelige. Frk. Ingefred Juul Andersen kommenterede dette og derefter sluttede 5-månedernes piger nydeligt af ved at synge »Schlafeschlaf« og »Gutenabend« akompagneret af organist Finn Reiff, som sluttede med at spille en sonate.

Folmer Dam lod stålbåndet gengive lidt fra Ankerhus-jubilæet 1952 — og mindedes fru Lauridsen.

Derefter skiltes holdene, hver fandt frem til sit spisested til den traditionelle frikadelle med elevmøde-kartoffelsalat.

Idet vi glæder os til næste årsmøde og håber at træffe endnu flere, takker vi alle for dette møde, som absolut var en succes. Vel mødt til næste år!

Birgit Halby Hanson.

Sommeren 1957.

P. S. Næste årsmøde afholdes 3. og 4. september 1960. Bestyrelsen henstiller venligst til medlemmerne om at indbetale deres kontingenter og meddele eventuelle navne- og adresseforandringer.

Året på Gl. Ankerhus

Årsskriftet er jo forbindelsesleddet mellem de tidligere elever og skolen — vi vil gerne —, at de hver især modtager det som en personlig hilsen. Vi får jo tidt en lille hilsen fra så en og så anden af de »gamle« — som vi også herigennem vil sige tak for, den glæder os mere end de måske tænker.

Når årsskriftet er bleven færdigt, sendt vel afsted — så er det atter jul — en af de festligste aftener på »Ankerhus« er, når man på afdelingerne er samlet til julemiddag og senere til julemøde i salen — jul over det hele —. Ser man ind ad vinduerne på regensen, øvelsesskolen, seminariet og legestuen, får man virkelig en oplevelse ved at se alle de glade unge piger ved de smukt pyntede juleborde, glædende sig til ferien og til julen derhjemme.

Efter ferien — ja, så er det nye år der — og vi mødes atter alle i salen, hvor forstander Dam gerne holder en inspirerende nytårstale efter at det gamle års »tolv måneder« har passeret revy — det skete i år som så mange gange før.

Og så tager arbejdsåret sin begyndelse, vi, der skal lægge det til rette, er altid opsat på: nu skal der rigtig gang i sagerne og ønsker inderligt det må lykkes at bibringe eleverne det, de skal lære på de forskellige områder. Det, der skal læres, er jo — for så vidt — det samme hvert halve år — dog er der jo stadig noget nyt, der skal tages med, måske noget gammelt, som skal ændres, så det ene kursus forløber aldrig som det andet, eleverne er forskellige, der indtræffer et og andet, som præger netop dette eller hint kursus.

Det arbejde, som lærerinderne lægger i det daglige undervisningsarbejde i køkkenet, ved rengøringen, i skolestuen o.s.v., er jo fundamentet til oplæring i en husmoders gerning, som må være målet for et sådant kursus. Jeg synes jeg har lov til at sige, at undervisningen har været i gode og ansvarsbevidste hænder; håber så det meste er blevet modtaget og fæstnet hos de unge piger.

Udover skoletimerne opleves der også et og andet. — Kyndelmissedagen oprandt i år med det skønneste vejr, mildt trods frost og rim, men med sol. Dagen *måtte* bruges til en skovtur — tog bus til Tadse, spadserede derfra gennem skoven langs Tjustrup-Bavelse sø til den anden ende af »Knurrevang«, et morænelandskab, hvor Nationalmusæets folk har afmærket den gamle landsby, som i forgangne tider har ligget her, det blev en ejendommelig, men vidunderlig skovtur. Kan ligefrem mærke den dejlige luft ved tanken derom.

En aften havde lærerinderne omdannet legestuen til »de små haver« med lysthuse, der mødtes vi i fantastiske kostumer og morede os.

Kampagnen »børn, kost, tænder« var også i Sorø. Eleverne fik en udmærket eftermiddag — heldigvis kunne de nikke genkendende til forskellige oplysninger, men godt at få dem slået fast — også fra anden side.

Brandkorpset fra Sorø holdt øvelse herude en aften — eleverne deltog ivrigt.

Et udmærket historisk foredrag om Færøerne gav Aage Holm fra København, der kom hened i sin færødragt.

Lektor Nordahl Svendsen bladede af og til i »Atomernes billedbog« aktuelt og fint.

Skolernes øverste chef — *Undervisningsministeriet* — ønskede, at eleverne blev gjort bekendt med: »Verdenserklæringen om menneskerettigheder« — derfor lyttede vi naturligvis til radioudsendelsen d. 10. december.

Med vinterholdet sluttede fru Saxtorph sin undervisning på gl. Ankerhus. Der var grund til at takke fru Saxtorph for, at hun gennem 30 år — med sin klogskab — havde givet hundredvis af unge piger andel i sin store viden, givet dem indblik i tidernes historie og litteratur og meget mere. Fru Beth Fog Hansen fra Slagelse overtog fru Saxtorphs timer, hvilket vi er hende taknemlig for.

Maja-Lise Christiansen, nu fru Skov Jørgensen, var vinterens komet på vor skolehimmel — et besøg til alles glæde.

Vinterens kursus sluttede bl. a. med en fin mannequin-

opvisning, hvor frk. Kjær havde megen ære af sit arbejde i systemen.

Sommerens kursus begynder jo — for så vidt — altid i 4. maj lysenes skær, de stråler fra seminariet og gl. Ankerhus' vinduer, når vi om aftenen forlader salen efter det nye skoleårs åbningsmøde.

Tænker vi tilbage på sommerskolen 1959, synes vi det var en dejlig sommer, ikke alene på grund af det meget solskin, men også fordi vi rent skolemæssigt synes, det havde været en god tid, harmoni over elevflokkene, som også gav udtryk for det i den smukke afskedsfest, de selv havde arrangeret og inviteret deres lærere med til — bordpynten gav udtryk for noget af deres lærdom.

Da den sidste time var slut, kunne vi naturligt citere, hvad der stod i et af dagbladene:

»Så lukker jeg
min dagbog,
en sommer er
forbi,
men vi vil
længe huske
dens lyse
melodi!«

Frk. Ramskov, nu fru Ramskov Andersen, måtte vi desværre tage afsked med. Herigennem skal bringes en tak for den personlige og gode støtte i skolearbejdet på gl. Ankerhus.

Frk. Aase Jørgensen, som virkede her i Sommer, har nu overtaget frk. Ramskovs arbejde på en udmærket måde.

Jeg tror også eleverne med glæde tænker tilbage på de enkelte timer, de fik med fru Eliasson, fru Helga Vang, redaktør Skovmand, organist Reiff, læge Otto Rasmussen m. fl. Tak for det.

Mor Magda har engang citeret ordene:

»Alt hvad du gør forøger din kraft til at gøre mere.«

Med disse ord vil jeg slutte beretningen for året 1959.

Margaret Lauridsen.

Undervisningsministeriet

København, den 12. maj 1959

I skrivelse af 29. september 1958 har landbrugsministeriets produktivitetsudvalg og Foreningen af husholdningsskoler fremsat forslag om udnyttelse af de i årene 1956--58 indrettede demonstrationslokaler for husholdningsmaskiner m. v. i ungdomsundervisningen ved

- a) at elever i ungdoms- og aflenskolerne får adgang til demonstrationslokalerne,
- b) at etablere sommerkursus for unge af 5-8 dages varighed,
- c) at gennemføre instruktionskursus for lærerinder.

I ansøgningen er ad punkt a) fremdraget følgende spørgsmål:

- 1) udgifter til lærerløn,
- 2) » transport af eleverne til lokalerne,
- 3) » lys, varme og rengøring.

I denne anledning skal man meddele, at ministeriet ser med interesse på det fremsatte forslag, som med de nedenfor anførte begrænsninger vil kunne gennemføres efter de almindelige regler i lov om ungdomsundervisning.

ad 1) bemærkes, at lærerløningerne vil kunne afholdes efter de sædvanlige regler for aflønning af lærere i ungdoms- og aflenskolen. Del af udvalget rejste spørgsmål om aflønning af såvel den specialuddannede lærerinde ved demonstrationslokalet som klassens lærerinde, i det omfang sidslnævnte ikke alene kan påtage sig undervisningen i demonstrationslokalerne, skal man meddele, at der i henhold til bestemmelsen i lov om ungdomsundervisning § 6, er mulighed for deling af elevholdet under forudsætning af, at hvert hold bliver på mindst 8 elever. Ministeriet vil under de angivne forudsætninger over for amlsundomssnævne kunne anbefale en sådan deling af holdene.

ad 2) Ministeriet ser sig af hensyn til konsekvenserne ikke i stand til tilskud til dækning af udgifterne ved transport af eleverne til demonstrationslokalerne. Disse udgifter må afholdes af eleverne selv eventuelt med bidrag fra indskrivningsgebyret.

ad 3) Man henviser til at forhandle spørgsmålet med vedkommende kommuner.

ad b) For elever fra ungdomsskoler er der hjemmel i lov om ungdomsundervisning § 43 til at etablere et sommerkursus som det omhandlede, hvorimod der efter loven ikke kan ydes tilskud til kursus for elever i aflenskolen. Med hensyn til elevernes alder bemærkes, at ministeriet ikke finder det nødvendigt, at der fastsættes en ubetinget aldersgrænse på 16 år for at deltage i kursus, men at man fra arrangørernes side — under behørig hensyntagen til reglerne for brug af husholdningsmaskiner — kan udøve et skøn over, hvilke elever der kan komme i betragtning.

ad c) De fornødne midler til gennemførelse af instruktionskursus må søges i henhold til bestemmelsen i lov om ungdomsundervisning § 46.

P. m. v.

sig. Alb. Michelsen.

sig. Hans Vilstrup,
fg. fm.

Magdalene Lauridsens fond

Seminarielev fru Anna Marie Sørensen, Slagelse, som er 2det års elev tildelte $\frac{1}{6}$ 59 en legatportion af Magdalene Lauridsens fond på 600 kr.

Det skete en fredag aften i salen, hvor forstander Dam fortalte om Magdalene Lauridsens fond og derpå overrakte fru Sørensen en check på beløbet.

Fru Sørensen, der ikke har haft statsstøtte til sit studium, har hver dag i de to år taget turen fra Slagelse til Ankerhus, fra hjem, mand og børn.

Dette er i sig selv en bedrift, og da fru Sørensen er en meget interesseret elev, har det været skolen en glæde at kunne vise hende denne erkendtlighed for hendes energi.

Nordisk jubilæum 1909-1959

Det er i år 50 år siden det første nordiske forhandlingsmøde om husholdningssagen blev afholdt i Sorø — i festsalen på Sorø Akademi. Daværende rektor Hoff, som var ungkarl, synes ikke han som sådan i dette tilfælde kunne være vært og konstituerede derfor frk. Bøgelund (lederen af akademiets sygehus) som rektor i de dage og lod splitflaget gå til tops.

Det var den danske Forening af husholdningsskolefolk, der var startet i 1906, som blev initiativtager til dette møde; det møde, der blev spiren til et samarbejde mellem de nordiske lande på dette område.

Forud for mødet var der lagt et stort arbejde, først og fremmest af foreningens formand, Magdalene Lauridsen, Ankerhus. Det var på hendes forslag og ved hendes energiske indsats, at mødet fik den store betydning, det fik.

Mødet skulle selvsagt i første række samle nordiske kolleger til drøftelse af fælles interesser — men Magdalene Lauridsen så, at der samtidig kunne slås et slag udover dette ved at skabe interesse for sagen i andre kredse af folket. Man henvendte sig til ministerierne — til Kultusministeriet, hvorunder husholdningsskolerne sorterede, og fik skabt interesse og tilladelse til at afholde mødet i akademiets festsal — til Indenrigsministeriet, Landbrugsministeriet og Trafikministeriet, og dette gav tilladelse til, at de udenlandske gæster kunne rejse for halv pris fra København til Sorø.

Ikke blot ministre søgte man at interessere — rigsdagsmænd og autoriteter af forskellig art blev også indbudt, og blandt dem, der modtog indbydelsen, sås ved mødet bl. a. Sorøkredsens folketingsmand (senere landbrugsminister) Poul Christensen, folketingsmand Lars Dinesen, landstingsmand, nationalbankdirektør Joh. Lauridsen, formanden for De samvirkende jyske landboforeninger kammerherre Bech til Engelsholm, og statskonsulenten i landbrug, Fr. Hansen, Askov.

Endvidere søgte man at få og fik flere videnskabsmænd til at deltage i mødet og give indlæg i debatten. Norges ernæringsekspert, den norske professor Thorup var således indleder af et af mødets spørgsmål. Der var dr. M. Hindhede, som var forkæmper — og gjorde en stor indsats for at vise de billige fødemidlers værdi (nemlig kartofler og groft brød) og for at vise, at den da anerkendte norm af æggehvidestof var ansat alt for højt. Der var dr. med. Jür-

gensen, madspecialisten, der påpegede betydningen af et køkkenlaboratorium — og modsat dr. Hindhede holdt på den høje æggehvidenorm. Der var dr. med. Borgbjærg og dr. Caroline Steen, ansat på Ankerhus som lærer i alle de teoretiske fag — der dog ikke spændte så vidt den gang — og der var mange flere.

Der var 125 deltagere i mødet — deraf 28 fra Sverige, 8 fra Norge og 4 fra Finland. Desuden var der adgang for alle interesserede til et af møderne om »Ernæringsspørgsmål som skolefag« da man mente, det var et emne, der havde almen interesse.

Det blev et godt, interessant og udbytterigt møde, hvor man drøftede — foruden nævnte emne om ernæringsspørgsmålet, der blev indledet af professor Thorup — »Husholdningsundervisningens formål og form« indledet af Rebekka la Cour Madsen, Baungård husholdningsskole, »Lærerinduddannelsen«, som blev indledet af Ida Nordby, Uppsala, »Statens forhold til husholdningssagen« indledet af Magdalene Lauridsen.

Det blev i alle måder et vellykket og festligt møde. Det var sommer og sol og Sorøskovene stod i deres fejreste pragt — også dette bidrog til mødets vellykkede resultat. Det var begivenhedsrige dage.

Dette første nordiske møde sluttede med en festlig middag på Parnas (à 2 kr.), taler og sang vekslede, man hyggede sig, sluttede venskab og glædede sig til at mødes igen. Alle var enige om, at det havde været et vellykket møde, et udbytterigt møde. Til mødets gode forløb bidrog også, at Sorøs borgere så venligt modtog mødets deltagere som gæster i deres hjem.

Når man nu så mange år efter læser beretningen, hæfter man sig ved en udtalelse, der stadig går igen i de forskellige indlæg, nemlig at man ønsker, at husholdningsundervisningen skal være for alle klasser, eller som en norsk deltager udtrykte det: »— for fruer, frøkner, tjenestepiker, og arbejderkoner«.

Der har åbenbart ligget en fare for, at husholdningsundervisningen skulle blive betragtet som tidsfordriv for velhavende unge piger, og derfor fremhævede lederne så skarpt det modsatte standpunkt: at man skulle opdrage de unge piger til dygtige husmødre på skolerne, hvor de samtidig lærte unge piger fra andre samfundsklasser at kende, således at det også blev et socialt spørgsmål, man prøvede at løse.

Den senere udvikling har vist, at de daværende ledere så rigtigt, men i andre retninger er udviklingen gået videre, end man den gang kunne forudse; det er helt mærkeligt at læse, at »man håber, at undervisningen kan give den unge kvinde kræfter til at blive en dygtig, udviklet og dog stille husmoder«. — Og en enkelt fremadsynet taler håbede, at drengene måske engang vil kunne deltage i skolekøkkenundervisningen.

Et af de lokale blade, »Venstres Folkeblad«, gav følgende resumé af mødet: »De 2 dages forhandlinger har givet tilhøreren forståelsen af, hvor uendelig stor og vidtrækkende en betydning, husholdningssagen har, at den er en samfundsopgave, der kræver alle tænkende menneskers agtpågivenhed, og at bevægelsens banebrydere bør have al den støtte, der på nogen måde kan gives dem. Af den masse kongresser, der i denne sommer er afholdt i Danmark, har den, der i disse dage er holdt i Sorø, sikkert været en af dem, der vil få mest betydning i fremtidens Danmark, og som den forløb, blev den et mønster for alle kongresser, der var ingen udenomssnak, men en streng holden sig til sagen«.

Det blev på mødet vedtaget at afholde tilsvarende møder hvert femte år skiftevis i de forskellige nordiske lande. Krigsårene forhindrede dog, at tidspunkterne helt kunne overholdes.

Efter mødet udarbejdedes en beretning med referater af de vigtigste indlæg i de drøftede problemer.

I anledning af 50 års jubilæet er der udarbejdet en beretning og afholdt en festlighed.

Det er »Nordisk samarbejdskomite for husholdningsundervisning«, der har udgivet en historisk oversigt over samarbejdet igennem de forløbne 50 år.

Beretningen redegør for de i fællesskab afholdte møder og kursus og for forsøgsvirksomhederne. Nævner de 5 nordiske landes husholdningspædagogiske foreninger og de bestyrelsesmedlemmer, der har været initiativtagere til dannelse af foreningerne m. v. — Nævner Magdalene Lauridsen som den første, der gav anledning til nordisk samarbejde og forstander Folmer Dam som den, der i 1945 gjorde en værdifuld indsats for øget samarbejde under de vanskelige samkvemsforhold i de år.

Pionererne for husholdningssagen mindes i en kort omtale givet af hvert af de nordiske lande.

Festligheden blev holdt i efteråret i Norge i forbindelse

med et kursus »Familien, samfundet og skolen« på Høsbjerg turisthotel ved Hamar. Festen holdtes i salen med smukt pyntede borde, hvor også nordiske flag fortalte om fællesskabet.

Forstanderinde frk. Olga Reppien, der er formand for »Foreningen af husholdningsskoler« indledede med at redegøre for det 1. nordiske møde og præsentere og hylde de tilstedeværende, der var med for de 50 år siden. Agnes Eliason, Anna Clausen, Skårup husholdningsskole og Marence Tarp. De takkede og gav enkelte supplerende detaljer fra dengang.

Statskonsulent frk. Berit Brandstorp Haugen holdt en meget smuk tale, Norges hyldest, og overrakte de *tre* gaver og røde roser. Det var vemodigt, men forståeligt, at ingen af de andre nordiske landes deltagere i mødet for 50 år siden var mere. Det var mennesker, som stod midt i arbejdet og var ældre dengang. Her i landet var vi unge også med. Kun vor ungdom i 1909 berettigede os til den hyldest, vi fik.

Det fornøjelige samvær sluttede med mange glade sange.

Det 1. nordiske møde afholdtes i sommersol — det sidste i snestorm med sne på graner og de gulløvede, skønne birke.

Lige festligt var det begge gange.

Marence Tarp.

Venner og tidligere elever ønskes en rigtig god jul med tak for breve og hilsner.

Lærerne på Seminariet, Regensen og gl. Ankerhus

*sender gennem årsskriftet hilsen til gamle elever
med gode ønsker for det nye år.*

<i>Eli Laudrup</i>	<i>Thea Rasmussen</i>	<i>Karoline Buckhøj</i>	<i>Mary Sibbern</i>
<i>Marie Broholm</i>	<i>Ingrid Larsen</i>	<i>Esther Pedersen</i>	<i>Krista Laursen</i>
<i>Henny Langkjær</i>	<i>Henny Bjerre</i>	<i>Ingrid Saxtorph</i>	<i>Agnes Eliasson</i>
<i>Inger Marie Guld</i>	<i>Else Hansen</i>	<i>Brilla Hansen</i>	<i>P. F. Truelsen</i>
<i>E. Nordahl Svendsen</i>	<i>Else og Gustav Nedergaard</i>	<i>Anna Eriksen</i>	
<i>Ingeborg Højer</i>	<i>Aase Jørgensen</i>	<i>Grethe Christensen</i>	<i>Astrid Kjær</i>
<i>Jytte Dahlsund</i>	<i>Margaret Lauridsen</i>	<i>Nico og Folmer Dam</i>	

Nordisk studierejse

Med F.D.H.'s rejselegat og et legat tildelt af undervisningsministeriet rejste jeg i april måned ud på en studietur til Finland, Sverige og Norge — en dejlig rejse, der strakte sig over ca. 3 måneder. Formålet med rejsen var dels at følge undervisningen på de respektive landes husholdningsseminarier samt enkelte husholdningsskoler og dels at tilægge mig kendskab til kollegers arbejdsmetoder og arbejdsforhold.

»Högvalla« er Finlands eneste svensksprogede seminarium for lærerinder i husholdning samt for økonomiforstanderinder. Ved seminariet findes desuden 12 mdr. og 5 mdr. alm. husholdningskursus, og man har her i 1959 — 80 elever ialt på skolen. »Högvalla«, der er oprettet i 1908, står under landbrugsstyrelsen og er en privat, selvstændig institution med ganske lidt statsstøtte. Selve lærerindeuddannelsen har to linier: landhusholdningslinien og skolekøkkenlinien. Optagelsesbetingelserne er de samme som her i landet.

I Finland findes desuden 4 andre husholdningsseminarier, og jeg besøgte det nyopbyggede seminarium i Helsingfors. En pragtfuld stor ny skole i 3 etager med lyse, luftige og velindrettede lokaler. Her på denne skole har man også den 2-årige uddannelse af husholdningslærerinder og økonomiforstanderinder samt et $4\frac{1}{2}$ mdr.s alm. husholdningskursus, — men her kræves studentereksamen af eleverne, før de kan optages på seminariet. Der findes både bageriforretning og restauration til skolen. I det store, moderne hotelkøkken, hvor 1ste års lærerindelever arbejder, findes alle mulige tekniske redskaber og hjælpemidler. Eleverne har efter tur hver een uge, hvor de tilrettelægger madplanen og forestår alle indkøbene til restaurationen.

Under mit ophold i Helsingfors var jeg i forbindelse med mange husholdningsorganisationer og besøgte bl. a. både de finske og svenske Marthaforbund.

Helsingfors stads skolebespisning har til huse i et gammelt umoderne hus. En økonomalærerinde er den daglige

leder af køkkenet, og det er enorme mængder af varm mad, der hver dag tillaves og sendes ud til alle byens skoler og madsale (ca. 40.000 portioner).

Stadens laboratorium for sanitære undersøgelser består af to laboratorier, det ene er mælkekontrollen der tager sig af de animalske produkter såsom kød, ost, mælk og æg. Det andet laboratorium beskæftiger sig med de øvrige levnedsmidler og undersøger bl. a. også håndredskaber, kemisk tilsætning til fødemidler, farvetilsætning til most, hele landets drikkevand o.m.a., alt i overensstemmelse med levnedsmidlernes hygiejniske komite's instruks.

Universitetets afdeling for blivende kandidater i huslig økonomi er beliggende ca. 10 km udenfor Helsingfors. Finland er jo det eneste land i Europa, hvor man finder denne form for undervisning, hvorved eleverne efter en afsluttende eksamen kan blive kandidater, eller som man oftest siger, magister i huslig økonomi. Der fordres af eleverne, inden de begynder dette studium mindst 3 års praktik, desuden forbeholder universitetet sig også, at eleverne har visse for-kundskaber i kemi og fysiologi samt mikrobiologi. Studietiden er 5—5½ år, deri er indbefattet ca. 10—12 mdr.s praktiske øvelser. Disse øvelser kan man fritages for, ifald man i forvejen har husholdningslærerindeeksamen, men denne er dog ingen optagelsesbetingelse.

På arbejds effektivitetsforeningens forsøgsgård »Matkugård« ca. 70 km fra Helsingfors foregår al prøvning, forskning og oplysningsvirksomhed for rationalisering af husholdningsarbejdet. Denne forening har arbejdet siden 1943 og udført mange forsøg og forskningsopgaver på det huslige område (jævnfør Statens Husholdningsråd).

På »Centralen for huslig økonomi« i selve Helsingfors er arbejdet ikke lagt an på direkte forskning, men på at varetage husmoderens ønsker overfor industrien. Desværre offentliggøres undersøgelserne kun på finsk.

Først i maj måned gik turen over Åbo med skib til Stockholm — en uforglemmelig sejltur gennem den skønne skærgård.

På »Fackskolan i huslig økonomi« i Uppsala har man i år ca. 400 elever, med aftenskolekursus. Skolen er jo meget gammel, men har for ganske nyligt fået indrettet et dejligt køkken specielt beregnet til eksperimentel madlavning. Undervisningen er henlagt til den sidste del af seminariets anden klasse. Eleverne får her to og to en opgave som f. eks. brødforsøg, bagning m. kold mælk, forskellig sukker-mængde til groft brød o.s.v. Efter ca. 2 måneders arbejde skrives en udførlig rapport om resultatet.

»Källgårdens landhusholdningsskole« er beliggende ca. 6 km fra Uppsala med Uppsala lens landsting som overhoved. En dejlig ny skole bygget i 1958, efter at det gamle »Kumlan« blev nedlagt. Lærerindeeleverne fra Fackskolans landhusholdningslinie »Brogård« deltager i undervisningen af eleverne een uge hver, hvor de assisterer ved den praktiske undervisning og holder lektioner samt enkelte demonstrationer.

Under mit ophold i Stockholm fulgte jeg undervisningen »Hemkunskap« i en del af realskolerne. Denne undervisning skal først og fremmest give eleverne en opdragelse for hjemmet, hvilket omfatter kundskaber om rigtig tilberedt kost, rationelle arbejdsmetoder, organisation, fornuftig husholdning, hjem og arbejdshygiejne samt personlig hygiejne. Undervisningen finder væsentlig sted i realskolernes næstældste klasse (både pige- og drengeskoler) med een teori-time og 4 timers praktik pr. uge og er såvel i teori som i praktik aktuel og giver både teoretisk og praktisk varekundskab. Nye erfaringer på forskningens område og nye produkter fra levnedsmiddelindustrien prøves og diskuteres, og skolen kan så i en vis grad give hjemmene en elementær vejledende forbrugeroplysning, hvilket igen kan bidrage til at skaffe kontakt og interesse mellem hjem og skole. Om trent halvdelen af undervisningstiden bruges til den enkeltes og hjemmets økonomi og den anden halvdel til kostlære, boliglære, vask og rengøringsspørgsmål.

Under de 14 dages ophold i Stockholm blev der også tid til lidt andre besøg bl. a. ICA's prøvekøkken (en sam-

men slutning af private købmænd), K. F.'s prøvekøkken (kooperative förbundets), Statens Institut for folkhälsan, Elektro Helios fabrik og »Statens Institut for Konsumentfrågor« (jævnfør Statens Husholdningsråd). Opgaverne, som går gennem dette institut, er af meget skiftende karakter, men de stiler mod eet og samme mål: at give retningslinier for tilvirkning af gode brugsvare, impulser til rationalisering af husholdningsarbejdet og baggrund til undervisning og oplysning for hjem, skole og storhusholdning.

Nu gik det så direkte fra Stockholm til Oslo. Her i Norge gjaldt besøget Statens Lærerskole i Stabekk og Eidsvoll husmoderskole.

Seminariet i Stabekk, som står under kirke- og undervisningsdepartementet, uddanner såvel husholdnings- som skolekøkkenlærerinder og desuden findes andre alm. husholdningskursus af længere og kortere varighed.

På Akershus fylkes husholdningsskole i Eidsvoll gives de unge piger fra Akershus fylke (amt) en grundig, praktisk og teoretisk undervisning i de forskellige arbejder en landhusmoder bør have indblik i. Kursus varer 10 måneder, og de unge piger skal være fyldt 18 år samt have 1 år i huset, inden de optages på skolen.

Efter nogle dejlige ture i Oslo og omegn samt et interessant besøg på landbrugets jubilæumsudstilling »Ekeberg« sluttede rejsen med en skøn sejltur fra Oslo tilbage til København.

Henny Bjerre Rasmussen.

LIDT OM OLIE

Hvad med olie i husholdningen i dag? Der er så megen tale om, at vi af helbredsmæssige grunde skulle gå over til at bruge olie i stedet for de sædvanlige faste fedtstoffer.

Selvom det nok ikke kan siges at være fastslået med sikkerhed, at et stort indhold af fast fedtstof i kosten kan være årsag til de sygelige tilstande, man almindeligvis betegner ved forkalkning, kan der dog være grund til at se på, hvordan man i praksis kan udskifte en del af de faste fedtstoffer med olie, og hvilke fordele, der eventuelt kan være derved.

Der vil nu herved opstå forskellige problemer, for så ligetil, at vi blot behøver at gribe olieflasken i stedet for margarinepakken, er det ikke. Olien har sine specielle egenskaber og vil virke anderledes i de forskellige ting end det faste fedtstof.

Vi har her på Ankerhus prøvet på de forskellige områder, hvor det kunne være udmærket at bruge olie, og synes, at det måske kunne interessere gamle elever at høre lidt om vore resultater, så de selv var fri for at skulle høste egne erfaringer.

Inden de rent praktiske oplysninger er det måske godt med en lille smule »teori« om fedtstofferne. Almindeligvis tilsætter vi fedtstof til maden af hensyn til: 1. Smag og fylde. 2. Stegning og kogning. 3. Sprødhed (i bagværk).

Ved de sidstnævnte punkter spiller indholdet af umættede fedtsyrer en rolle, og det er jo også indholdet af disse, der evt. har betydning for helbredet og tilskynder os til at gå over til at bruge mere olie i husholdningen.

Vi kan her som helhed sige, at planteolien er bedst. Undtaget herfra er margarinen, da fedtstofferne heri er hærdede, og de fleste umættede syrer herved blevet mættede. De flydende fedtstoffer mangler dog den luftbindende evne, som margarine og smør har, og desuden har de heller ikke samme vægtfylde, derfor vil de virke noget anderledes.

Af de olier, vi har til rådighed, skal majsolien være den ernæringsmæssigt bedste, men den vi hidtil har kunnet få, har haft en lidt lavere vægtfylde end den sædvanlige salatolie. (Den bedste vægtfylde er omkring 0,90-0,93).

I madlavningen vil de fleste fedtstoffer være emulgerede, og denne emulgering vil være afhængig af fedtstoffernes vægtfylde — temperatur — og måden på hvilken det hele

sammenblandes. Derfor vil fremgangsmåden være af stor betydning og forskellig i de forskellige ting.

Vi kender alle fremstillingen af emulsionen mayonnaise og de forskellige faktorer, der letter emulsionsdannelsen, og disse benytter vi os af, når vi vil bruge olien andre steder også.

Lad os se på bagningen først. I meget bagværk vil det ikke være muligt at mærke nogen forskel, om man blot tager det nødvendige hensyn til olien. 1) Brug lidt mindre vægtmængde end margarine angivet i opskriften, f. eks. 100 g margarine erstattes med $\frac{3}{4}$ dl olie. 2) Tilsæt lidt mere krydderi, hvor dette anvendes. 3) Tilsæt lidt mere væde (f. eks. $\frac{3}{4}$ dl i opskriften, så anvendes 1 dl. 4) Anvend lidt mere hævemiddel. Så kan vi få olien anvendt både i gærdej, bagepulverdej og rørte deje (formkager og rørte småkager).

I gærdej tilsættes olien, som den er, men i de andre deje går vi ud fra mayonnaise, idet vi rører opskriftens æg og fedtstof til mayonnaise, tilsætter sukkeret lidt ad gangen, samt evt. lidt af væden, hvis det bliver for fast; så tilsættes melet som sædvanlig, skiftevis med resten af væden. Dejen må ikke være for fast.

Småkagedej (kun praktisk når det drejer sig om rørte deje med lidt væde i) bliver bedst, hvis der tilsættes en lille smule hævemiddel; f. eks. korendekage tilsættes lidt hjortetaksalt (for at gøre dem sprøde).

Af formkager er særlig krydderkage, plumkage og sodakage velegnede. Foruden i bagningen vil det også være muligt at anvende olien til stegning og til kogning.

Her vil det ikke volde særlige vanskeligheder, men vi skal nok have opmærksomheden henvendt på fedtets temperatur ved begyndelsen af stegningen og ved visse ting passe på at have tilstrækkeligt med varme på, da det ellers godt kan ske, at produktet hænger i panden, f. eks. fars og frikadeller. En faktor ved fedtstoffet, der spiller en stor rolle, er den såkaldte osetemperatur, der kan være meget forskellig fra fedtstof til fedtstof. Vi må ikke her forveksle osetemperatur og brankningstemperatur. Ved osetemperatur forstår vi det punkt, hvor fedtstoffet holder op med at dampe og begynder at ose eller ryge.

Eksempel på osetemperatur: Kokosfedt (palmin) 138° C.
Jordnøolie 162° C.
Olivenolie 175° C.

Osetemperatur er stærkt afhængig af indholdet af frie

fedtsyrer, men også kogekarrets overfladeareal og tilstedeværelsen af fremmede stoffer i fedtstoffet kan forrykke denne.

De produkter, vi koger eller steger i fedt, optager heller ikke lige meget fedt. Fedtabsortionen er større for fedtstoffer med lave osetemperaturer. Ved fedtkogning spiller også dejens sammensætning en rolle, jo mere fedt i dejen, des mere fedt optages (tænk på klejnerne — de tørre og de fede). Desuden tåler den fede dej en højere kogetemperatur end den tørre. Almindeligvis fedtkoger vi ved 190–200° C, men de tørre klejner tåler ikke mere end 160–175° C. Her vil også sukkermængden i dejen være afgørende. De samme faktorer gør sig også gældende ved kogning af krusstader. Her må vi altså også ud fra opskriften bestemme fedtstoffets temperatur.

Ved fedtkogning og stegning vil det også være bedst med et kogekar med så lille en overflade som mulig. (Altså er ideen med at koge klejner i en stegepande ikke bedst).

Nu vil de fleste jo nok indvende, at de ikke går rundt med termometer i køkkenet, nej, det gør de jo nok ikke, men derfor kan vi alligevel have fornemmelsen af fedtstoffets temperatur.

Ja, dette var kun nogle få betragtninger over fedtstoffernes anvendelse til forskellige formål, og forhåbentlig vil det kunne hjælpe een og anden, hvis de får lyst til at prøve olien, selv om det ikke måtte være dikteret af helbredshensyn.

Henny Langkjær.

Tanker omkring et jubilæum

Blandt de oplevelser mange af os har en mulighed for at få — hvis vi da selv vil — er en jubilæumsdag en kostelig perle.

For husholdningslærerinder i almindelighed er det karakteristiske vistnok det, at de mere ser fremad end tilbage. Faget kræver årvågenhed og optagethed af de mange ting, der skal tilegnes og leves med i, en kamp for at vinde med, men lad os skynde os at tilføje også tilfredsstillelse og arbejdsglæde, det er det, der betinger værdien af at mødes med kammeraterne ved 25 års jubilæet. Taknemligheden for uddannelsen og kærene, uddannelsen har givet stemmer de dybeste toner i festklangene en jubilæumsdag.

Det allervigtigste for et godt jubilæum er sikkert det,

at der er 2-3 eller måske flere af kammeraterne, der længe før jubilæet har lovet hinanden at gøre alt, hvad der kan gøres for at få alle kammeraterne samlede. For holdet fra 1934 lykkedes det så godt, at der mødte 21 af 23, over 90 %, det kan man kalde »Prikken over iet«.

I taknemlig erindring om dagen vil jeg nævne nogle af de oplevelser, vi fik.

Dagen fik en ualmindelig god begyndelse, Frk. Lauridsen modtog os på gl. Ankerhus, vi fik lov til stille at gå rundt i de gamle stuer, der syntes os så velkendte og uforandrede fra skoletiden: Havedøren og trappen over hvilken de grønne blade og grene sagte bævede for vinden, duften af æblerosen, den grønne plæne, solen skinnede og gav alle de små blomster en varmere glans, altsammen var det et kært møde for os, der satte tanker i sving, om ord, der var talt i de stuer, sange, der var sunget, lærdom der var hentet i den gamle skolestue, frikvarteret og stille hvil på plænen og i haven, hvor nød vi det, det var et godt sted at mødes og genkende de kammerater, der lidt efter lidt nåede frem. Da vi senere på dagen kørte til Pedersborg kirke og lagde vore blomster på Fru Lauridsens grav var morgenmødet på gl. Ankerhus en god hjælp for os til at bringe en tak for det værdifulde og det trofaste, der levede i det hjem også til gavn for os.

Var vi glade for at møde det gamle og kendte på gl. Ankerhus var vi ikke mindre glade for at kunne konstatere udviklingen og de nye ting, der var kommet oven på seminariet; mon der egentlig er nogen, der er mere krævende med hensyn til, hvad der kommer frem af nyt på et seminarium, end netop de gamle elever?

Forklaringen er i grunden ligetil, vi mener selv, vi har fået uddannelsen på et sted, der var helt tip top, og det må det nødvendigvis blive ved med at være, for at vi kan synes, det er rigtigt.

Fornøjeligt var det at hilse på forstanderen og de lærerinder, der havde deres gerning på skolen, da vi var der for 25 år siden, allesammen havde de afset tid til at komme og fejre dagen med os, vi blev godt modtaget.

De, der havde arrangeret dagen for os, havde vist deres snille på flere måder, der var til stort held for dagens forløb.

For det første var det klar over, at en hel dag slet ikke var for meget til samværet, og det var rigtigt, det er ikke nok med et flygtigt goddag og farvel, ved det første gensyn kan det nok ikke undgås andet end, at man ser de grå

hår, alderens præg, der har sat sig mere eller mindre på de forskellige af os, men når man får lov til at være sammen en hel dag, oplever man noget helt andet, vi finder og genkender det hos hinanden, vi husker så godt fra skoletiden, og sandelig om man ikke, når den er gået nogle timer føler sig som glade og fortrolige kammerater påny, tilsidst må man ligefrem gøre sig umage for at se, at der er sket en væsentlig forandring med de forskellige gennem årene.

Efter jubilæet var der een af kammeraterne, der skrev og udtrykte sig sådan: »Vi kender hinanden meget bedre end vi regnede med«, det er sikkert sandt, de 2 års samvær, et godt kammeratskab, en fælles indsats for at nå et mål, kampen for en tålelig eksamen, en kamp, der vel imellem fik os til at blotte os lidt for hinanden, så vi fik kendskab til hinandens tanker og væremåde »gav et godt kendskab til hinanden«, derfor skal der på en jubilæumsdag være tid til rigtig at være sammen og drøfte gamle minder og blive kendt med hinanden igen, give hinanden den følelse, at ligegyldigt hvor i verden og under hvilke forhold vi møder hinanden vil de bånd, de 2 års samvær skabte mellem os få os til at møde hinanden som kammerater, der føler tilknytning til hinanden.

På en kostskole betyder samværet særlig meget for eleverne, det havde arrangørerne også tænkt på, det var en god ide med samværet i 2 af kammeraternes hjem, — en overdådig modtagelse fik vi begge steder. Og hvor blev der lejlighed til at feste ved smukt pyntede borde, tid til sang og fest og også tid til i mindre eller større klynger at få hinanden fortalt om de forskelliges liv og færdene gennem de 25 år.

En speciel oplevelse blev det for os at aflægge et besøg i Sct. Lioba søtrenes kloster, hvor een af vore kammerater: Edith Hansen — nu søster Angela er. Her modtog vi en meget kær jubilæumsgave: en platte med tegninger af fru Lauridsen og »Ankerhus« med symbolerne: Tro, håb og kærlighed, fint udført arbejde af søster Angela selv.

Denne platte er blevet et kært minde for os om dagen, et minde, vi genser hver dag i vore stuer, og mange gange får os til med tak i sindet at tænke tilbage på dagen og de 2 år på Ankerhus.

Til sidst endnu en tak til arrangørerne, fordi de har fundet alle vore nuværende adresser frem, det er så rart at vide, hvor i landet vi kan finde hinanden, og nu, vi har været sammen og set hinanden, har det endnu større værdi.

Agnethe Germansen, 1934.

NOTER OG NYT

Frk. *Marie Broholm*, regenshusmor gennem mange år, har fået en hyggelig lille lejlighed inde i byen og nyder sit otium. Heldigvis ser vi både hende og frk. *Marence Tarp* og så naturligvis *Lundgårds* ved vore fredagsaftener og ved festlige lejligheder. Fru *Ingrid Saxtorph*, som jo heller ikke underviser mere, bliver boende i sin lille lejlighed på »Skrænten«, men spiser på skolen og giver jævnlig en hånd med, når vi har udenlandske gæster.

Seminariets lærerinder bor nu snart alle sammen uden for skolen. Frk. *Ester Pedersen*, Ø.K. har været så heldig at få en af de helt nye lejligheder ved dyrskuepladsen, og frk. *Krista Laursen*, seminariekøkkenet, søger med lys og lygte efter en dito. Tilbage bliver så vor nye regenshusmor *Ingrid Larsen* og på hovedbygningen bestyrerinde frk. *Eli Laudrup*. Heldigvis opretholder eleverne, som jo har deres egne ordførere, god ro og orden selv med — eller måske på grund af — det mindre tilsyn. Det er kun godt, at de kender deres ansvar. De skal jo snart selv ud som lærerinder.

Henny Bjerre har efter sin nordiske studierejse dels undervist i økonomi m. v. på seminariet, dels er hun i gang med flere aftenskolehold, men til foråret gifter hun sig med gdr. *Bent Christensen*. Heldigvis bliver hun på egnen, så vi håber, hun vil beholde en del af sin undervisning på seminariet.

Vaskerilærerinde frk. *K. Buckhøj* har bestået køreprøven — den værste eksamen, hun nogensinde har været oppe til. Vi venter spændte på at se hendes nye køretøj.

Gunnar Dam fra Dragør, som mange gl. elever sikkert husker, har i sommerens løb optaget en serie farvelysbilleder fra Sorø og omegn og fra Ankerhus. Desuden har vi fået sat en hel del ældre billeder op som lysbilleder, så vi nu har en omfattende og smuk serie, hvori skolens historie og egnsbilledets omskiftelser aftegner sig. Vi tænker os hvert år at optage nogle billeder, så jubilarerne ved elevmøderne altid kan få et glimt af sig selv i »de gode, gamle dage«.

F. D. var i Vagn Dams »Volvo« med fru *Nico* og fru *Erna* som passagerer og med V. D. som chauffør i efterårsferien på en lyntur til Stockholm (afsluttende møde om den akademiske, fællesnordiske husholdningsuddannelse), Vesterås, (besøg hos *Axel Eliasson* på Bjørkø), Hamar, (hvor F. D. holdt foredrag og ledede diskussion om »opdragelse til demokrati«) og Oslo, (foredrag om »fremtidsperspektiver i husholdningsundervisningen« på Statens Lærerskole i Husestall). Hele turen var på 2500 km, varede 5 dage og gik gennem enestående dejlige landskaber. Først på sommeren repræsenterede F. D. forøvrigt de danske husholdningsseminarier ved 50-års jubilæet på Stabekk, en meget smuk fest, ved hvilken lejlighed vor søsterskole tog navneforandring fra *lærerinne-* til *lærerskole*.

I sommerferien var seminariet vært for hjemstavnsforeningernes 6-dages kursus. Personalet på regensen og 6 af eleverne stod for bespisning og indlogering og klarede opgaven fint. Og straks efter eksamensafslutningen lader »Foreningen af Husholdningsskoler« og »Produktivitetssudvalgets Husholdningsudvalg« afholde et kursus i udnyttelsen af demonstrationslokalerne i ungdomsundervisningen, som vi også lægger lokaler til og som *Gustav og Else Nedergaard* kommer til at stå for.

Husholdningsseminarieloven er i årets løb revideret. Ved velvilje fra såvel Undervisningsministeriets som Folketingets side blev husholdningsseminariernes ligestilling med folkeskoleseminarierne bevaret, hvilket også for eleverne er et stort gode.

Fra *Ungdommens Uddannelsesfond* har seminarieeleverne i år for første gang fået bevilget studielån, ialt 21.000 kr. Sammen med lån fra Dansk Studiefond og med den sædvanlige statsunderstøttelse betyder disse lån, at ingen af økonomiske grunde nu kan afholdes fra at søge denne uddannelse. Vi håber derfor i de kommende år at se flere elever fra ubemidlede hjem.

Lærebøger er for husholdningsseminarierne et vanskeligt problem, da oplagene nødvendigvis er meget små. Med vor nye, el-drevne og automatiske duplikator kan vi imidlertid trykke et oplag på 400-500 eksemplarer så billigt og dog så pænt, at et hæderligt resultat kan opnås. Vi har derfor på denne måde kunnet udgive en vejledning i køkkenhavedyrkning forfattet af professor *A. Pedersen*, en udmærket bog, som seminariet kan sælge for 11 kr. En ny lærebog i biokemi, skrevet af lektor, dr. phil. *E. Hoff-Jørgensen*, er på tilsvarende måde udgivet og sælges for 8 kr. Den er af stor værdi for lærerindeeleverne og kan anbefales alle tidligere uddannede.

Efter den dyre modernisering af regenskøkkenet i fjor, har vi i år måttet nøjes med mindre forbedringer på seminariet. I regenskolestuen er der kommet nye møbler. Ø.K.s skurestue er moderniseret. Vi har fået et »demonstrationsspejl« op i modelkøkkenet og får meget snart tilsvarende spejle i forevisningskøkkenet og i sognekøkkenet. Seminariekøkkenets store komfur er omdannet til et godt arbejdsbord med polyvinylbelægning. Og for tiden er vi ved at få installeret en forsænkbar scene i salen, takket være en bevilling fra Undervisningsministeriet.

Morgenen d. 9. juli besøgte rådsformand frk. Juul Andersen og forstanderinde frk. Vallborg Olsen, Vordingborg husmoderskole, Mor Magdas grav og udtalte følgende:

I taknemmelighed og med ærbødighed nedlægger vi denne buket blomster her på fru Lauridsens grav.

I dag tænker vi særlig på det nordiske samarbejde inden for husholdnings-oplysnings-området, fordi det i dag — den 9. juli — er 50

år siden, det første nordiske husholdningsmøde afholdtes her i Sorø, på Sorø Akademi.

Dette første møde er senere fulgt op af mange nordiske møder og sammenkomster.

Men det var her, spiren blev lagt, og det var — som så mange gange — fru Magdalene Lauridsen, der tog initiativet.

Tak derfor.

Nordisk Samarbejdskomite's
danske afdeling.

Ingefred Juul Andersen.

Valborg Olsen.

En af 50 års jubilarene, fru Elise Christensen, Hørby, blev forhindret i at komme til elevmødet i år — frk. L. fik lejlighed til at fejre begivenheden i hendes hjem noget senere — ved en kop morgenkaffe — på vej til Hobro.

Tiden går — Jule er nu bleven 60 år, forstå det, hvem der kan. Vi priste hende for al den skønhed, hun har tryllet frem gennem årene i haven og i huset — og som der stod i avisen — altid tog godt imod de gamle elever, på hvad tid, de så end kom.

Aagot Kirkås fra Norge, elev 1917, glædede os med et uventet besøg.

Hjørdis Takle Forfang fra Thorshus Folkehøjskole i Norge (lærerinde på gl. Ankerhus v. 1945-46) kom også en dag, endda med sine 3 gutter og sin mand, det var fornøjeligt at møde hende igen.

For 25. gang førte fru Eliasson elever op til havebrugseksamen den ¹⁰/₁₂ 1958.

I forbindelse med vejarbejdet på Kongebroen skulle der laves en ny indkørsel til Ankerhus, og det store grantræ foran seminariet måtte fældes — det kom til at dække fru Lauridsens grav på Pedersborg kirkegård til julen.

Det daglige besøg af mælkemanden hører med til dagens rytme, derfor morsomt at notere, at Leo Christiansen, der nu har sluttet sin mælkerute, i 13 år daglig drejede ind om Ankerhus — startet før kl. 5 om morgenen. Man må skønne på det arbejde, der gøres også ad den vej.

Lille *ankerhusjubilæum* i Lemvig — naturligvis hos Boldsen.

Fire kammerater mødtes for at mindes, da de for 40 år siden traf hinanden på Ankerhus. (Josefine Urdahl Boldsen, Anna Odden Boldsen, Agnes Boldsen og Karen Bronée. Marie Nyholm blev forhindret i sidste øjeblik). Prolog og sang fra festen sendte de til Ankerhus som en hilsen.

Kap Farvel

Vi drømte og leged, som vi har lyst,
endt var en arbejdets dag.
Da lød et råb over rum og kyst:
Et skib bliver knust til vrag.
Angstfyldt lyder fra himlen klart,
giv os stunder, frels os i kvæld,
vi søndres af stormen og synker snart
i havet ved Kap Farvel.

Vi levende strækker hænderne ud.
Der kom intet håbets ord.
At bede og bie er livets bud,
så længe vi lever på jord.
Intet, slet intet kan vi få fat,
mellem os er det store skel.
Men hjerter søger i sorte nat
på havet ved Kap Farvel.

For venner og frænder i samme båd
var drømmen og målet hjem.
De lo og længtes med tusind råd
for lykken i hjertets gem.
Men håbet knustes om vinternat
med brag mod det hårde fjeld,
og lykkelængselen flygtede brat
på havet ved Kap Farvel.

Vi ventede dage og nætter tyst.
Kun storme, isgang og slud.
Kun bud om døden fra kolde kyst.
Hvor er den levende Gud!
Vær stille, hjerter, og tro trods sorg,
sig fred med hver slumrende sjæl,
som drømmer så dybt i bølgenes borg
i havet ved Kap Farvell L.

KURSUSDELTAGERE 1959

Husholdningslærerinder, dimitteret 21. marts 1959

- 1042 Else Birkeland, Aukland, Stavanger 101¹/₃ mg+
- 1043 Elsemarie Boesen, »Boulandsgården«, Hvilsgager, Mørke 97¹/₃ mg
- 1044 Kirsten Brandt, »Egebygård«, Aakirkeby 85 mg÷
- 1045 Solvejg Børgesen, »Hedegård«, Mjising, Skanderborg 106¹/₃ ug÷
- 1046 Ellen Dalgas, Ilskov 96¹/₃ mg
- 1047 Inge Viben Dreijer, dyrlægeboligen, Øster Tørslev 92¹/₃ mg÷
- 1048 Linna Ebbesen, Ørnhøj 99²/₃ mg
- 1049 Margrethe Ellegaard, »Brobykovgård«, Brobyværk 94 mg
- 1050 Jytte Fridthjof, F.A.O., Rom 90 mg÷
- 1051 Kirsten Gade, Hvidbjerg 95²/₃ mg
- 1052 Hanne Geertsen, Marselisvej 15, Århus 74²/₃ g+
- 1053 Inger Godballe, Ejstrup 79 g+
- 1054 Inger Marie Handberg, Vinge Mølle, Onsild 94²/₃ mg
- 1055 Ann-Margrethe Hansen, Strandløkken 3, Rudkøbing 78¹/₃ g+
- 1056 Britta Hansen, Sierslev Klint, St. Heddinge 105²/₃ ug÷
- 1057 Hanne Hansen, Anneksgård, Bramminge 89¹/₃ mg÷
- 1058 Gerda Holst, Teglgårdsvej 16, Kolding 97²/₃ mg
- 1059 Bodil Hovmand, »Bakkemosegård«, Ravnsby, Torrig 98 mg
- 1060 Jytte Jakobsen, Køgevej 7, Haslev 101²/₃ mg+
- 1061 Edith Ingemann Jensen, »Bjergegård«, Hår, Hinnerup 101²/₃ mg+
- 1062 Karen Jensen, Østergade 4, Aalestrup 99 mg
- 1063 Jytte Jeppesen, »Svanholmsegård«, Estebjerg 93 mg÷
- 1064 Birgit Johansen, »Vestergård«, Sandvig, Mern 99²/₃ mg
- 1065 Anne Marie Jørgensen, »Krusegård«, Hasle 92²/₃ mg÷
- 1066 Grethe Knudsen, »Ny Egebjerg«, Sønderkov 97 mg
- 1067 Kirsten Kofoed, Bodils-Minde, Klemensker, Nyker 100²/₃ mg+
- 1068 Rita Bjerregård Kristensen, V. Assels, Ø. Assels 96¹/₃ mg
- 1069 Kirsten Madelung, »Maglesøhus«, Krøjerup, Sorø 101²/₃ mg+
- 1070 Alice Marcussen, »Christiansminde«, Tørring 106 ug÷
- 1071 Else Munk, Nexø vang, Nexø 96¹/₃ mg
- 1072 Annelise Møller, Vestergade 61, Skjern 89²/₃ mg÷
- 1073 Gitte Møller, »Grønland«, Egersund 104 mg+
- 1074 Dora Nielsen, V. Altan 4, Randers 90 mg÷
- 1075 Herdis Nielsen, »Neerup«, Gandrup 97¹/₃ mg
- 1076 Rita Nielsen, Rolighedsvej 5, Tåstrup 93¹/₃ mg
- 1077 Anna Elisabeth Pedersen, Nøvling, Skibbild 98²/₃ mg
- 1078 Birgit Find Pedersen, Algade 9, Hårby 96 mg
- 1079 Anna Petersen, Skolevangsalle 28, Risskov 93²/₃ mg
- 1080 Anni Petersen, Bredsted, Kegnæs 98²/₃ mg
- 1081 Bodil Petersen, Pontoppidansgade 9², Randers 98²/₃ mg
- 1082 Jytte Berg Rasmussen, Ndr. Strandvej 21, Risskov 89²/₃ mg÷
- 1083 Kirsten Rohde, Ewaldsvej 2, Hornbæk 97¹/₃ mg
- 1084 Margrethe Seeberg, Storegade 5, Broager 95²/₃ mg
- 1085 Reidun Skattum, Gjøvik, Norge 81¹/₃ g+
- 1086 Lis Sørensen, Gassum, Spentrup 96¹/₃ mg
- 1087 Sine Dejgård Thomsen, Hanning, Sædding 92²/₃ mg÷
- 1088 Marie Villadsen, »Mølhøjgård«, Svenstrup J. 102²/₃ mg+
- 1089 Anna Marie Ziska, »Dalagergård«, Dalager 88¹/₃ mg÷
- 1090 Astrid Ødegaard, Bjerkreim, Rogaland, Norge 105¹/₃ ug÷

Elever bestået 1ste års eksamen

- 1148 Magny Andersen, Nymosegård, Fårbæk, Karup
1149 Kirsten Andreasen, Greve, Tåstrup
1150 Kirstine Bennedsgaard, Smedegård, Vemb
1151 Bodil Christensen, Tolstrup, Stenum, Brønderslev
1152 Hansine Christensen, Dreslette, Flemløse
1153 Berit Faale, Ballerudgård, Høvik
1154 Dorthea Gylling, Eskehøj, Pillemark
1155 Else Margrethe Hansen, Nejs-Møllegård, Broager
1156 Else Marie Hansen, Søndergade 15, Kjellerup
1157 Inge Hansen, Christiansminde, Fraugde, Marslev
1158 Ingrid Hansen, Glibstrup, Andst
1159 Kirsten Hansen, Porthusvej 17, Svendborg
1160 Ruth Hansen, Ølgård, Randbøl
1161 Inge Henriksen, Fuglse, Holeby
1162 Randi Horn, Amtmann Bredersgatan 29, Drammen
1163 Else Højgaard, Bülowsgade 23, Horsens
1164 Jytte Jacobsen, Meistersvej 21, Næstved
1165 Birthe Grøn Jensen, »Tøpholmgård«, Ll. Lyngby, Skævinge
1166 Inge Jensen, Enggården, Midskov, Mesinge
1167 Sofie Jeppesen, Sandager Ellegård, Kværndrup
1168 Karen Elvstrøm Jespersen, Jomfruhøjgård, Mørup, Randbøl
1169 Grethe Johansen, Allested
1170 Dora Jonassen, St. Nørlund, Ejstrupholm
1171 Ingeborg Kirkegaard, V. Skerninge
1172 Britta Klausen, Sejlet, Horsens
1173 Gertrud Koldkjær, Vester Kjeldgård, Fjerritslev
1174 Ingrid Kristiansen, Veringelund, Verninge
1175 Gerda Larsen, Overgade 66, Odense
1176 Bodil Lassen, Dalgas Avenue 57, Aarhus
1177 Karen Ethelberg Laursen, Sjællandsgade 119², Aarhus
1178 Kathrine Laursen, Stadsborg, Auning
1179 Edel Lindegaard-Hansen, Arkonagade 22, København V
1180 Eleonora Miang, Skrudstrup mark, Skodborg
1181 Alice Nielsen, Syrenvej 7, Grenå
1182 Ellen Johanne Nielsen, Møllebakken 32, Hobro
1183 Inger Margrethe Nielsen, Fiskebækvej 6, Ll. Værløse
1184 Ingrid Nielsen, Brendstrup Hovedgård, Aarhus
1185 Kamma Nielsen, Skalkendrup. Hjulby
1186 Mona Olsen, Torvet 15, Køge
1187 Ellen Ousen, Hauchsvej 21, Sorø
1188 Emmy Pedersen, Nymindegab, Nr. Nebel
1189 Dorthea Pedersen, Skolegade, Møldrup
1190 Marie Petersen, Landlyst, Ø. Højt
1191 Kathrine Meedom Poulsen, Løvig, Haderup, Skive
1192 Elise Rossau, Vestergade 61, Strib
1193 Krista Sangild, »Tågholm«, Hjordkær
1194 Erna Skovgård, Søholm, Aarsballe, Rønne
1195 Randi Stueng, Karasjok, Finnmark, Norge
1196 Sinna-Marie Svendsen, Svejstrup Østergård, Lerbjerg
1197 Anna Marie Sørensen, Kongelyset 82, Slagelse
1198 Annalise Thomsen, Slotsvænget 14, Slagelse
1199 Ragnhild Vardenær-Brøten, Øvre Rendal, Norge
1200 Lisbeth Ørum, Sønderbro 35, Aalborg
1201 Hanne Øther, Kordilgade 36, Kalundborg

Elever på 1ste års kursus fra maj 1959

Erna Krogh Andersen, Lindegård, Taulov
Judith Andersen, Morsbøl, Grindsted
Ruth Antonisen, Brandstrup, V. Tirsted
Alice Bergen, Egebækvej 43, Holte
Lis Bertelsen, Asylgade 5, Skive
Karen Biehl, Ahlefeldvej 21, Gråsten
Birthe Mærsk Brodersen, Birkealle 8, Skærbæk
Inger Christensen, Ingergård, Hylke
Eli Christiansen, Brangstrup, Nr. Aaby
Ulla Christoffersen, Ryvej 15, Virum
Elisabeth la Cour, Sophichøj, Haslev (maj-oktober)
Ruth Nørgård Hald, Hassing
Karen Hansen, Strandparken 14², Aarhus
Lene Videbæk Hansen, Videbæksgård, Teestrup, Haslev
Lis Ellehauge Hansen, Flakhøjgård, Menstrup, Hyllinge
Anna Faurischou Hastrup, Kankbølle Vestergaard, Hjortshøj
Elisabeth Heick, Bakkevej 3, Overlund, Viborg
Kirsten Hessellund, Højmark, Kværndrup
Birgit Holm, Reberbanen 15, Ringkøbing
Grete Jensen, Strandgade 6, Lemvig
Inger Marie Jensen, Aastrup, Pejrup
Rita Jensen, Jørgensgade 1, Korsør
Else Jeppesen, Skæring, Hjortshøj
Kirsten Buch Jepsen, Gammelstrup, Tønning
Hanne Jessen, Brydebøllegård, Nakskov
Inge Marie Johannsen, Sogn kro, Løgunkloster
Grethe Johansen, Elmely, Jyderup, Vig
Birgit Johns, Skovholm mølle, Osager, Lejre
Inger Jørgensen, Sommersted
Edith Kling, Kestrup, Simmersted
Ragna Kofoed, Tjørnebygård, Nexø
Frida Koudal, Borre, Bjerringbro
Britta Lange, Aagaard, Giver, Aars (maj-juli)
Ulla Larsen, Båring mark, Asperup
Karen Munk, Hjørnegården, Kauslunde
Else Nielsen, Hvoltris, Møldrup
Gunhild Nielsen, Engmosegård, Aashøj, Køge
Ruth Hedensted Nielsen, Østerild
Inga Jydby Olsen, Mariendal, Skamby
Bodil Perch-Nielsen, Sandved
Inge Rasmussen, Magistervej 25², København NV
Inger Juul Rasmussen, Højmark, Laurmark
Inga Refsgaard, Sønderparken 6², Holstebro
Aase Schack-Nielsen, Klitsminde, Nørøxe, Halvrimmen
Inga Schiøtt, Hyllested, Dalmose
Johanne Sloth, Hassing
Birgit Theibel Sørensen, Rodelund, Them
Bodil Sørensen, Kirke Helsinge, Gørlev
Gertrud Sørensen, Sludstrup
Ruth Sørensen, Solskov mark, Hedensted
Tove Sørensen, de Mezasvej 20⁴, Aarhus
Inge Marie Thiesen, Demstrupvej 2, Dronningborg, Randers (maj-juli)
Bente Thøgersen, Ryde skole, Vinderup
Nina Tranberg, Halling Nedergård, Randers
Ellen Westergaard, Nedergård, Hjortvad, Lintrup

3 mdr. husholdningskursus for viderekomne fra januar 1959

Erna Krogh Andersen, Lindegård, Taulov
Judith Andersen, Morsbøl, Grindsted
Martha Brøndum, Overfussing, Bjerregrav (febr.-marts)
Ellinor Dinesen, Krusesminde, Korsør
Birgit Johns, Osager, Lejre
Sirikka-Lisa Lehtonen, Hornsherreds A/M, Krogstrup
Marie Melgaard, Vestergaard, Storvorde
Karen Munk, Hjørnegården, Kauslunde
Birthe Møller, Faurbo pr. Snerlinge
Else Nielsen, Hvolris, Møldrup
Inga Refsgaard, Sønderparken 6², Holstebro
Inga Schiøtt, Hyllested, Dalmose
Helene Skousen, Holbøl, Lørsbøl
Johanne Sloth, Hassing
Bodil Sørensen, Kirke Helsinge, Gørlev
Gertrud Sørensen, Sludstrup
Ellen Westergaard, Nedergaard, Hjortevad, Lintrup
Elin Winther, Merring, Løsning

Ørelsesskolen fra september 1959

Ellen Margrethe Braae, Mellerup, Randers
Inger Hohwü Christensen, gl. Kyrkvägen 24, Danderyd, Sverige
Jette Dallov, Adelgade 33, Præstø
Birgitte Hoff-Clausen, Storgade 32, Sorø
Kirsten Højberg, Flemming efterskole, Flemming
Bodil Fisker, Brøndumgård, Løgstør
Ingrid Albæk Frederiksen, Ravnkilde, Arden
Anne-Marie Kaas, Kaasegård, Bodilsker
Karen Marie Ladefoged, Kongshøjgård, Arden
Rigmor Lomholt-Thomsen, Vedsted, Over Jerstal
Eva Madsen, Smedegade 2, Haderslev
Birgit Fruelund Mariussen, Vorup, Randers
Anne Gry Nielsen, Storkevænget 7, Holte
Kirsten Pedersen, Sigsgaard, Arden

5 mdr. husholdningskursus fra maj 1959

Anni Høeg Andersen, Bregentvedvej 41, Haslev
Rose Pio Andersen, Østbanegade 113, København
Else Højmosse Brandt, Damsholte, Stege
Hanne Bruun, Gjerngården, Hammel
Inger Christensen, Skovvej 32, Ruds-Vedby
Solveig Nolsø Dahl, Våg, Suderø, Færøerne
Emmy Eriksen, Buerupgård, Jyderup
Asta Fravsbøl, Torvegade 34, Slagelse
Elisabeth Frederiksen, Balstrupvej 39, Ringsted
Kirsten Grevsen, Reberbanen 33, Rudkøbing
Doris Hansen, Glasværksvej 46, Fensmark
Jytte Hansen, Gudum, Slagelse
Benedicte Hastrup, Løgumkloster
Edil Heinesen, Lervig, Færøerne
Birgit Hemmingsen, Strandvejen 60, Faxe Ladeplads
Kirsten Hørlück, Maltegårdsvej, Gentofte

Glennie Dahl Jacobsen, Lov
Hanne Jensen, Stubbevang 6, Hillerød
Helle Jeppesen, Hvalsø (3 mdr.)
Margit Jochumsen, Lundby
Elise Johansen, »Hindemæ«, Ullerslev
Hanne Larsen, Helholm, Agersø
Inge Larsen, Hellebækgade 5, København
Lis Alstrup Madsen, Holmegårdsvej 60, Fensmark
Kirsten Magnussen, Streyminnes, Færøerne
Kirsten Mæhle, Stationsvej 45, Ballerup
Eli Nielsen, Hovedgaden 39, Faxe Ladeplads
Elly Nielsen, Aakjærgade 4, Slagelse
Else Tindal Nielsen, Vemmendrup, Lellinge
Lissi Nielsen, Jærnbjærg, Slagelse
Jette Nyberg, Rebildvej 8, København (2 mdr.)
Conny Olsen, Rolighedsvej 5, Slagelse
Tenna Olesen, Tårnborg, Korsør
Annelise Pedersen, Grønnegården 2, Næstved
Else Pedersen, Tandrup, Aars
Karin Poulsen, Abel Katrinesgade 27, København
Kirsten Rungsøe, Rosenørnsvej 8, Odense
Lillian Sommer, Blæsbjerg, Slubbekøbing

5 mdr. husholdningskursus fra november 1959

Annelise Andersen, Parkvænget 28, Charlottenlund
Birte Ernst Andersen, Callisensvej 30, Hellerup
Konny Frydendal Andersen, Sørupvej 18, Fredensborg
Turid Berner, Dronningensgade 96, Sarpsborg, Norge
Kirsten Bjørn, Bjørnstrand, Tromsø, Norge
Lis Bonde, Snogegårdsvej 26, Gentofte
Kirsten Burø, Peter Bangsvej 123, København
Gunnel Marie Christensen, Grevegården, Håstrup, Fyn
Inge-Lise Christensen, Revvej 84, Korsør.
Kirsten Skeel Christensen, Helenevej 2, Korsør
Ruth Christensen, Sandbjerggård, Rørby, Kalundborg
Jette Degmeier, Stochflethvej 22, København
Kirsten Yardley Hansen, Kildevældsalle 3, Glostrup
Lilly Skov Hansen, Hudevad, Aarslev
Ulla Skov Hansen — — —
Merete Søbo Hansen, Hvidovregade 7, Hvidovre
Anne Margrethe Holaker, Hasselbakken 11, Eihsmarka Oslo, Norge
Kirsten Hansen Hoy, Brødhøj 5, Gentofte
Inge Jensen, Bratskovvej 1, Vanløse
Lis Jensen, Slangerupgade 30, København
Gudrun Suhr Jensen, Stenhøjgård, Lønholt, Fredensborg
Ulla Johansen, Dyrlev, Allerslev
Jane Kjeldsen, Aggersvoldvej 22, Brønshøj
Lene Nygård Larsen, Hovedgaden 21, Mørkøv
Inge Lassen, Espeskovgård, Terslev, Ørslev
Vibeke Schneid Lassen, Banegårdsgade 38, Århus
Birthe Lauridsen, Østervej 12, Ballerup
Berit Lundesgård, Nøtterøy, Norge
Bodil Monrad, Høng
Inge-Lise Møller, Hvidovrevej 103, Hvidovre

Ellen Nielsen, Hyldagergård, Valsømagle
Solveig Nielsen, Fiskebækvej 2, Ll. Værløse
Grete Østergård Nielsen, C. V. E. Knuthsvej 2, Hellerup
Kirsten Østerling Nielsen, Schioldansvej 36, Charlottenlund.
Elly Pedersen, Syvsten, Sæby.
Inger Grethe Pedersen, Ndr. Fasanvej 54, København
Birthe Winther Rasmussen, kvartermesterboligen, Amtssygeh., Gentofte
Lis Rømer, Sandlinjen 24, Sandvig
Jytte Schønnemann, Godthåbsvej 135, København
Bente Selsø, Solsortevej 86, København
Gerd Sunde, Bülowsvej 44, København
Trine Sørensen, Mørkøv hotel, Mørkøv
Jette Toppenberg, Erdalsvej 34, Glostrup
Marianne Torpe, Ved Renden 35, Søborg
Minna Vaise, Skjoldsgade 9, København

Også en hilsen fra haven og Anna Eriksen

Solskinnet var i sommer voldsomt men ikke for meget til »baging« af piger på plænerne på Gl. Ankerhus.

Vor urlehave »Trekanten« er i almindelighed ikke ideel, fordi de store træer æder gødning, sol og lys, men i sommer har skyggen fra træerne været god. Afgrøderne har ikke været udsat for den stærke sol, og derfor har »Trekanten« i år givet større udbytte end nogensinde før.

*Der er jo en solskins- og en skyggeside
ved så meget her i livet.*

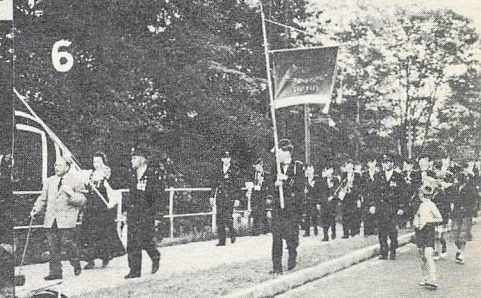
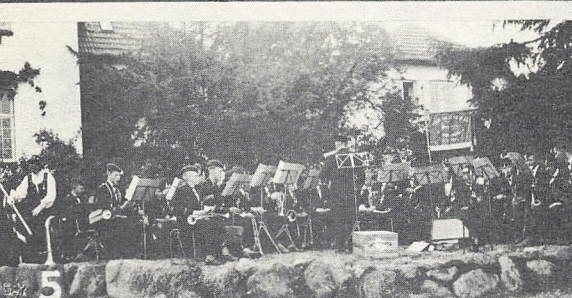
BILLEDBLADENE 1959

Side 1: 1. Fru Nedergaard m. Kirsten og Gurli Dam. 2. Der lyttes til guttekorpsset. 3. Kappestrid mortensaften (Folmer Dam-Nedergaard). 4. Nico Dam med sine kammerater fejrer 25 års jubilæum. 5-6. Guttekorpsset fra Eidswold. 7. Dimittenderne 1959.

Side 2: 1. Frikvarter hos 2det års. 2. 3 norske 2det års. 3. Nedergaard og fru Saxtorph. 4. Øvelsesskolen 1959. 5. Hoff-Jørgensen i gyngen. 6. Britta Hansen. 7. 2det års på Nexelø. 8. Henny Bjerre underviser i indkøbslære. 9. 2det års på skovtur (botanik).

Side 3: 1. Seminariet set fra den nye indkørsel. 2. 4 1ste års ved vejviseren. 3. Der studeres. 4. 1ste års botaniserer. 5. 1ste års på havearbejde. 6. 1ste års indtager købmandshandelen på Reersø. 7. Thevandshuset v. Tadse serverer stadig kaffe. 8. Der flyttes m. Olsens bistand. 9. Siesta på plænen. 10. Efter endt forevisning. 11-12. Haven passer ikke sig selv.

Side 4: Ribsene ordnes. 2. Søndagsmorgenkaffe på skoleverandaen. 3. Solveig fra Våg. 4. Kostberegning. 5. Lærerinder på skovtur. 6. Ved Susåen. 7. »Frk.« Ramskov. 8. Glade piger v. 58-59. 9-10. Nuværende vinterhold.

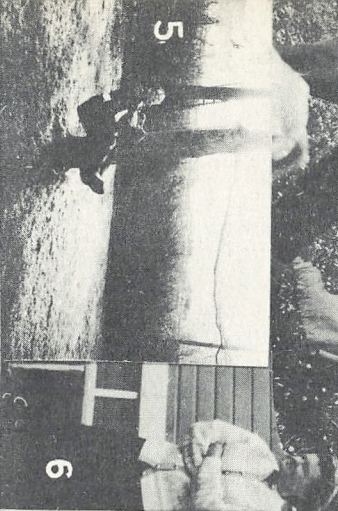
1

2

4

6

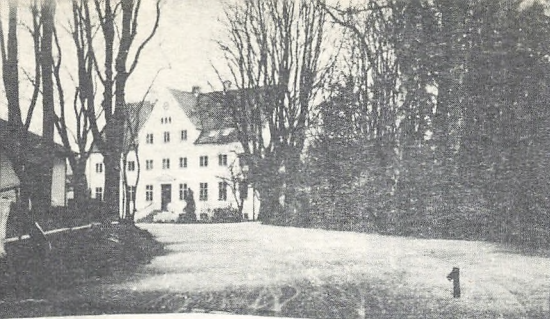
7

8

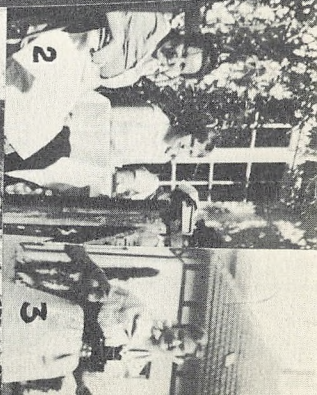

9

1

2

3

5

4

8

9

6

10

Ankerhus afholder:

2 års kursus til uddannelse af husholdningslærerinder

5 mdr.s kursus for unge piger i husmodergerning

3 mdr.s mere teoretisk kursus fra januar

Studerende elever modtages